

ASJINA PRAVILA
Asja Raines

Biblioteka
Istinite životne sudbine

ASJINA PRAVILA

LEKCIJE O LJUBAVI
IZGUBLJENOJ I NAĐENOJ

ASJA RAINES
ISPRIPOVEDALA ČARLSU FLETEMU

Leo commerce, 2008.

Naziv originala:
Asya's Laws
Asya Raines

Naziv knjige:
Asjina pravila
Asja Raines

Copyright © 2006 Asya Raines and Charles Fleetham
Copyright © 2008 za Srbiju ID Leo commerce, Beograd

Ova publikacija u celini ili u delovima ne sme se umnožavati, preštamovati ili prenositi u bilo kojoj formi ili bilo kojim sredstvom bez dozvole autora ili izdavača, niti može na bilo koji drugi način ili bilo kojim drugim sredstvom distribuirana ili umnožavana bez odobrenja izdavača. Sva prava za objavljivanje ove knjige zadržavaju autor i izdavač po odredbama Zakona o autorskim pravima

Urednik:

Nenad Perišić

Prevod:

Miroslav Stanić

Lektor i korektor:

Vladimir Janković

Prelom:

Jart, Beograd

Korice:

Pintor Project

Za izdavača:

Nenad i Slađana Perišić

Izdavač:

ID Leo commerce, Beograd

Plasman:

ID Leo commerce, Beograd

Generala Mihajla Nedeljkovića 65/2

011/227-2077, 011/2166-712, 011/2166-714, 063/507-334

E-mail:

nesaperisic@gmail.com

info@leocommerce.co.yu

www.leo.rs

Štampa:

Tuli, Vršac

Tiraž:

1000

ISBN 978-86-7950-034-2

Uspomeni na moju majku *Gustu Raines*
i mog oca *Kuse Rainesa*

Mojoj dragoj deci
Ani i Simonu

Sadržaj

<i>Izjave zahvalnosti</i>	
<i>Uvod</i>	Asja Raines 11
<i>Predgovor</i>	Čarls Fletem 17
<i>Glava prva</i>	Rođena za postelju 23
<i>Glava druga</i>	Uspomene su bogatstvo 39
<i>Glava treća</i>	Moja mama je plesala 51
<i>Glava četvrtá</i>	Ne pre nagljuj sa cvetanjem . . . 63
<i>Glava peta</i>	Ostani tamo zauvek, ako želiš 73
<i>Glava šesta</i>	Ljudsko biće budućnosti. 85
<i>Glava sedma</i>	On je samo brisao nos 93
<i>Glava osma</i>	Ljubav je na stotine svako- dnevni dobročinstava 101
<i>Glava deveta</i>	<i>Glasnost</i> 113
<i>Glava deseta</i>	Drama veka 125
<i>Glava jedanaesta</i>	Njujork, Njujork. 135
<i>Glava dvanaesta</i>	Žena osobitog stila. 145
<i>Glava trinaesta</i>	Ćerka partizanke 157
<i>Glava četrnaesta</i>	Ko ne reskira, ne dobija 165
<i>Glava petnaesta</i>	Preko sedam mora i sedam gora 177

Asjina pravila

<i>Glava šesnaesta</i>	Ne možeš da pronikneš u dušu neznanca	187
<i>Glava sedamnaesta</i>	Otići ili ne otići	193
<i>Glava osamnaesta</i>	Poslednje mrvice mog strpljenja	205
<i>Glava devetnaesta</i>	Proleće koje nije stiglo.	217
<i>Glava dvadeseta</i>	Buđenje.	225
Dodatak	Recepti za Asjin boršč i Asjin gulaš	240

Izjave zahvalnosti

Najpre i najviše se zahvaljujem mom dragom prijatelju, mom prvom slušaocu i koautoru ove knjige Čarlsu Fletemu. On mi je otvorio vrata stvarnog sveta pisanja, pa je ova priča o mom životu ugledala svetlo dana. Bez njega, *Asjina pravila* ostala bi samo u govornom obliku i ja se nikada ne bih usudila da ih saopštim drugima.

Takođe želim da izrazim svoju zahvalnost prvim čitaocima naše knjige:

- Ketii Anderson, što je priredila ovaj rukopis i za njenu podršku i pomoć;
- Čelzi Fletem, za njenu mladalačku energiju i bodrenje;
- Terezi Vid Njumen, za saosećanje, za verovanje u moju priču i što me je nadahnjivala tokom pisanja, od prve do poslednje stranice;
- Džo Ani Traervajler, za njeno zanimanje za našu knjigu, njeno razumevanje i pozitivno emocionalno uzvraćanje.

Zahvaljujem se svim našim prijateljima i porodici na podršci koju su nam pružali dok smo Čarls i ja radili na ovoj knjizi: Tanji Barg, Vendi Berot, Valen-

tini Borisjenko, Rozi Fletem, Ani Gluzman, Šarleni Gronvelt, Gustavu Grundmanu, Kristini Kamuler, Džonu Lajdiku, Janu Rainesu, Džefu Raliju, Džoj Silvijen, Nini Tarli, Piteru Tarliju i Viti Valetčikov.

Zahvaljujem se mojim novim prijateljima iz Dženkins grupe za njihovu pomoć u rukovođenju projektom, oblikovanju omota i usmeravanju pri pisanju uvodnog članka: Džeriju Dženkinsu, Nikiju Stalu i Lie Nikolson i Rebeki Čaun.

Želim da izrazim zahvalnost mojoj najboljoj prijateljici u Letoniji Ljudmili Bagdasarovoj što je činila veliki deo mog tamošnjeg života, što je ostala moja najbolja prijateljica bez obzira na sve godine i kilometre i što je učinila neverovatnan napor da pročita englesku verziju ovog rukopisa.

Takođe osećam potrebu da se zahvalim mojim prijateljima iz Letonije za njihovu neumornu podršku i ljubav koju sam uvek osećala u godinama mog života u Letoniji i Americi: Geri Brikman, Ani Brikman, Viji Garkalne, Ini Helman, Lariju i Džejn Bejnart, Liliji Kalve, Nataliji Krupnikov, Eleni Palcevoj, Valentini Čerliuk, Astridi Upite, Zani i Valdisu Vismanis i mnogim drugima koji još uvek ne znaju za ovu knjigu ali me se ipak sećaju.

Takođe želim posebno da se zahvalim mojim rođacima u Izraelu, Miriam i Aronu Rubin, za njihovu podršku i pomoć u svim teškim i srećnim vremenima.

Na kraju, hvala svima koji će pročitati ovu knjigu!

Asja Raines

Uvod

Dragi Čitaoci, ovo je knjiga o ljubavi. Ona je namenjena ljubavnicima, sestrama koje ne razgovaraju pet godina, ćerkama koje ne mogu da provedu dan a da se ne jave svojim majkama, očevima koji su izgubili svoje sinove, kuvarima koji se sećaju čarolije gozbe, muževima koji nisu zaboravili moć nežnih reči, sinovima koji poštuju svoje majke, ljudima koji kuvaju divnu supu svojim ženama i prijateljima koji još uvek jedni drugima donose cveće.

Ispričala sam ove priče o ljubavi Čarlsu Fletemu, mom koautoru. On mi je pomogao da ih uobličim u knjigu. Dok čitate, nailazićete na tri jezika: jezik ljubavi, na moj loš engleski i srednjoevropski govor Čarlsa, koji se školovao u kreativnom pisanju na Državnom univerzitetu Mičigena. Nadam se da vam ova mešavina neće smetati. Kao što možete misliti, želela sam da se pred vama predstavim savršenim jezikom. Ali moji prijatelji često su mi govorili, „Ne odustaj od sopstvenog načina govora. Čitalac treba da ga čuje“. Nadam se da ćete i vi tako osećati kada budete čitali moju knjigu, kao i kada je budete odložili.

Zbog čega pišem ovu knjigu? Naprosto, da bih unela više ljubavi u svet. Ambiciozan cilj za moju letonska dušu, zar ne? Reći ću vam šta je izvor tog sna.

Prirodno, on se nalazi u Letoniji, u njenoj prestonici Rigi, mom bivšem domu.

Za vreme mog nedavnog povratka u Rigu, posetila sam Muzej okupacije. Taj izraz ne odnosi se samo na nacističku okupaciju tokom Drugog svetskog rata; odnosi se takođe i na sovjetsku okupaciju koja je započela u avgustu 1940. godine i trajala je, izuzev godina nacističke vladavine, do 21. avgusta 1991. godine.

Dok sam hodala kroz muzej jednog hladnog i tmurnog decembarskog popodneva, čitajući o mnogim tragedijama koje su se dogodile zbog komunističkog sistema, upijajući tugu i patnju iza staklene vitrine, ugledala sam jednu crnobelu fotografiju jedne grupe mladog sveta oslobođenog iz zatvora. Kada su komunisti iz Sovjetskog Saveza osvojili zemlju 1940. godine, oslobodili su te ljude prvog dana invazije.

*Asjina majka, Gusta Jakobson.
Fotografija pribavljena ljubaznošću Muzeja okupacije Letonije.*

Jedna od osoba na slici privukla mi je pogled i osmotrila sam je izbliza. U sredini gomile, ugledala sam moju majku, moju neverovatnu jevrejsku komunističku majku, sa njenim nepokolebljivim, kultivisanim očima i njenim odvažnim podbratkom. Ostala sam bez daha. Odmakla sam se od staklene vitrine i stavila ruku preko usta. Njeno lice u tom muzeju me je prenerazilo.

Mnogo dana posle te posete, osećala sam je u svom umu. Bila sam zahvalna i pomalo uplašena zbog te poplave osećanja. Moja mama umrla je 1997. godine, ali ja još uvek ponekad razgovaram s njom. Sigurna sam da to razumete. Govorila sam joj koliko sam bila ganuta njenom ulogom u istoriji naše zemlje. Uprkos mnogim nevoljama koje je komunizam proizveo, zapljusnuo me je neki ponos i osetila sam potrebu da svetu saopštim ponešto iz životopisa moje mame. Upitala sam je šta ona misli o tome i u svom umu sam je čula kako kaže, „Asja, ispričaj im kako smo voleli“.

U ovoj knjizi naći ćete niz priča o o mojoj porodici i meni. Većina priča događa se u Letoniji, zemlji uglavnom zaboravljenoj od sveta, izuzev kada ju je trebalo osvojiti. U Americi, često čujem da Eskimi imaju mnogo naziva za sneg. Da li znate da Letonci imaju hiljadu vrsta ljubavi? To je dobro poznata činjenica. U mojim pričama, neke vrste ljubavi biće lako raspoznatljive: romantična ljubav ili nežna ljubav roditelja koji brine za dete. U drugim slučajevima, ljubav će biti teže prihvatiti i zadržati je, jer ona počiva između verolomstva i potčinjavanja ili između

predusretljivosti i sebičnosti. Izvinjavam se zbog odugovlačenja, ali ne smem da obelodanim sve svoje tajne u ovom uvodu.

Možda želite objašnjenje zbog čega sam nazvala ovu knjigu *Asjina pravila*¹. Kakve veze ima taj naslov sa ljubavlju? Kao što ćete videti, moj život je bio korpa puna odluka u vezi sa ljubavlju. Da bih se izborila sa tim kritičkim prosuđivanjima, od kojih sam većinu obavila sama, uspostavila sam niz pravila. Dragi Čitaoče, nije mi bila namera da ta pravila budu lek za nevolje vašeg srca! Ali ako vam barem jedno od pravila pomogne da steknete više ljubavi, biću veoma zadovoljna.

Do sada ste se, nadam se, upitali ko sam ja. Da li sam neka značajna osoba, ili tek neka letonska devojka koja pokušava da vam se malo zavuče pod kožu?

Dozvolite mi da vam malo olakšam. Nisam toliko značajna da morate da me slušate, niti sam takav nikogović da treba da me odbacite kao bajate vesti. Posedujem univerzitetsko obrazovanje, tečno govorim tri jezika i imam najsavršeniju i najdivniju decu na svetu.

Da, kako to kažemo mi u Letoniji, ja sam začinjena. Moji srdačni prijatelji iz Rige reći će vam: „Samo devojka kao što je Asja usudiće se da vam ispriča priče o ljubavi koja bitiše između otkucaja srca i kuršuma.”

¹ Asja se izgovara sa naglaskom na prvom A.

